Slik kan dere jobbe med en kompetanse fra rammeverket i personalgruppa

Med eksempel fra Fevang skoles arbeid med kompetanse 1.1.9 Konflikthåndtering

Denne ressursen er tenkt som inspirasjon og støtte for barnehager, skoler og andre enheter i KBU som ønsker å jobbe systematisk med én eller flere kompetanser fra kompetanserammeverket «ALLE». Ressursen består av to deler: en generell fremgangsmåte som kan brukes uavhengig av tema, og et konkret eksempel på hvordan Fevang skole jobbet med kompetanse 1.1.9 Konflikthåndtering.

Del 1 — Fremgangsmåte

1. Velg fokusområde

- Gå gjennom resultatene fra Pulsmåleren i personalgruppa.
- Gjennomfør gruppearbeid der ansatte identifiserer én kompetanse innenfor hvert av de tre områdene relasjon, fag og system (se eksempel på gruppearbeidsark i vedlegg).
- Prioriter sammen hvilket område dere skal jobbe videre med.

2. Hent inn kunnskap

- Snakk med andre ledere/enheter som har jobbet med temaet før, eller som har gode resultater på det aktuelle området.
- Innhent innspill fra relevante nettverk og ressurspersoner (f.eks. fagnettverk, kontaktpersoner i Tenk Sammen, aktuelle tjenester).
- Sett gjerne sammen innspillene i en enkel oversikt, for eksempel «Hva sier ekspertene», som personalgruppa kan bruke videre (se eksempel fra Fevang skole i vedlegg).

3. Planlegg og gjennomfør

- Sett arbeidet inn i enhetens utviklingsplan.
- Sett av flere økter gjennom året, gjerne med noe teori og gruppearbeid i hver økt.

Del 2 — Eksempel: Fevang skole og 1.1.9 Konflikthåndtering

Slik jobbet rektor på Fevang skole systematisk med konflikthåndtering som tema gjennom et helt skoleår. Se gjerne nyhetssaken fra Psykologforeningen om hvordan Fevang skole jobbet.

Kompetansen 1.1.9 Konflikthåndtering

- Forstå hva som ligger i begrepet «konflikthåndtering».
- Kunne regulere egne følelser i møte med konflikter (lav affektiv tilnærming).
- Kjenne til hvordan ulike tilnærminger kan eskalere og de-eskalere en konflikt.
- Kunne mekle i en konflikt uten å overta prosessen, og på en måte som validerer, ivaretar og involverer alle parter.
- Kunne følge opp og reparere etter en konflikt.
- Forstå konflikt som et mulig tegn til uro som bør følges opp, jf. handlingsveilederen og verdigrunnlaget «Ingen familier skal måtte stå i en vanskelig situasjon alene».

1. Valg av fokusområde

- Gjennomgang av resultatene fra Pulsmåleren i lærergruppa, i utviklingstid.
- Gruppearbeid der en kompetanse fra hvert av områdene relasjon, fag og system ble identifisert og deretter prioritert (se gruppearbeidsark, vedlegg 1).
- Konflikthåndtering ble valgt som årets fokusområde innenfor relasjon.

2. Kunnskapsinnhenting

- Rektor snakket med andre rektorer som hadde jobbet med temaet, eller som hadde gode resultater på kompetansen i Pulsmåleren.
- Rektor hentet innspill fra relevante nettverk og ressurspersoner, i dette tilfellet familievernkontoret, forebyggende politi og en ressursperson fra FAV.
- Tilbakemeldingene ble samlet i en egen oversikt, «Hva sier ekspertene», som ble brukt videre i personalgruppa (se eksempel i vedlegg 2).

3. Planlegging

- Arbeidet ble satt inn i utviklingsplanen og gjennomført i løpet av skoleåret.
- Det ble satt av tre onsdager, én time hver gang, med noe ny teori per gang.
- Hver økt besto av en teoridel og en gruppearbeids-/konkretiseringsdel.
- Det ble vurdert å bruke Mentimeter eller lignende verktøy for å involvere personalet underveis.
- Neste skritt kan være å etablere nettverksgrupper som jobber videre med temaet på tvers av enheter.

Vedlegg

Vedlegg 1 — Gruppearbeidsark etter Pulsmåleren

Arket kan brukes i steg 1 (Velg fokusområde) for å identifisere og prioritere hvilken kompetanse personalgruppa skal jobbe videre med, innenfor hvert av de tre områdene i rammeverket.

Område	Spørsmål
1. Relasjon	a) Ut fra resultatene: Hvilken(e) påstand(er) tenker gruppa at vi må se mer på sammen? b) Hvilken relasjonskompetanse kan denne påstanden relateres til? (bruk støttearket)
2. Fag	a) Ut fra resultatene: Hvilken(e) påstand(er) tenker gruppa at vi må se mer på sammen? b) Hvilken fagkompetanse kan denne påstanden relateres til? (bruk støttearket)
3. System	a) Ut fra resultatene: Hvilken(e) påstand(er) tenker gruppa at vi må se mer på sammen? b) Hvilken systemkompetanse kan denne påstanden relateres til? (bruk støttearket)
4. Samlet sett	Hvis gruppa skal velge mellom å jobbe med relasjon, fag eller system — hvilken prioritering vil gruppa sette på dette? 1. 2. 3.

Vedlegg 2 — Oversikt over tilbakemeldinger fra ekspertene

SANDEFJORD KOMMUNE

Hva sier «ekspertene»?

Magnus fra BOA

1.Ha forståelse for hva konflikt er. Følelser løper løpsk.

2.Behov for noen som klarer å romme følelsene. Konfronterende, bestemmende og grensesettende kan eskalere. Aktiverte voksne kan eskalere.

3.Å møte på følelser, men ikke nødvendigvis hva handlingen har vært.

Råd: Lytt mer! Vi blir fort opptatt av handling/ tiltak. La den andre få løse det. Skyv kontrollen over til den andre.

Roy fra familievernkontoret

1.Vær regulert selv! Trygghet, erfaring og å være bevisst sine egne triggere.

2.Bruk av makt; høy stemme, generalisering, type kommunikasjon som oppleves som urettferdig, rigiditet.
Publikum tilstede.

3.Jo tidligere, jo bedre med tanke på å de-eskalere. Vær tilstede mentalt. Se! Lytt!

Råd: Gi tilbakemelding til hjemmet også når det går bra! Invester i fredstid. Se etter det spesielle ved barnet.

Helga fra politiet

1.Eskalerende: ubevisst forhold til egne fordommer og egne reaksjonsmønstre. Lytt, betrygg, forklar (jeg går i lomma di fordi) Husk at barn ikke alltid har språk på det vi ønsker de skal si noe om.
Er det lov? Er det lurt? Er det mulig?

2.Barns konflikter blir voksnes konflikter. Bruk gjerne konfliktrådet.

Råd: Gjenopprett raskt! Senest dagen etter. Forbered barna på at «vi snakker om dette i morgen».